

OBSAH

Předmluva autora	9
A. Směrnice pro konstrukci a výrobu nádob, namáhaných vnitřním přetlakem	11
Všeobecně	11
Zásady pro konstrukci a výrobu tlakových nádob ocelových, namáhaných vnitřním přetlakem	14
a) Nádoby vystavené v provozu normální nebo mírně zvýšené teplotě od 20 °C do 300 °C	14
1. Provozní přetlak je menší než 5 atp, klidné zatížení	14
2. Provozní přetlak je menší než 5 atp, opakované zatížení	15
3. Provozní přetlak 5 až 25 atp, klidné zatížení	16
4. Provozní přetlak 5 až 25 atp, opakované zatížení	17
5. Provozní přetlak 25 až 100 atp, klidné zatížení	17
6. Provozní přetlak 25 až 100 atp, opakované zatížení	18
7. Provozní přetlak větší než 100 atp	19
b) Nádoby vystavené v provozu zvýšené teplotě v rozmezí 300 až 400 °C	20
c) Nádoby z oceli vystavené v provozu vysokým teplotám od 400 °C do 550 °C	20
1. Provozní přetlak je menší než 25 atp	20
2. Provozní přetlak je v mezích 25 až 100 atp	21
3. Provozní přetlak je vyšší než 100 atp	21
d) Nádoby vystavené v provozu nižší teplotě v rozmezí -50 °C až 0 °C	22
e) Nádoby vystavené v provozu velmi nízké teplotě, nižší než -50 °C	23
B. Způsob výpočtu tlakových nádob	24
C. Základní napětí	28
1. Membránové napětí	28
1.1. Skořepiny a membrány	28
1.2. Základní napětí válcové stěny	28
1.3. Základní napětí kulové stěny	29
1.4. Základní napětí kuželové stěny	29
1.5. Základní napětí anuloidové stěny	29
1.6. Základní napětí nádrží	30
1.7. Vliv vlastní váhy	30
2. Vliv koroze	30
2.1. Působení koroze	30
2.2. Přidavky na základní tloušťku stěny	31

D. Součinitelé základního namáhání a tvaru válcových částí tlakových nádob a potrubí	32
3. Vliv nekruhovosti a eliptičnosti válcových pláště	32
3.1. Vliv nekruhovosti na namáhání pláště všeobecně	32
3.2. Vliv menších nekruhovostí na zvýšení namáhání pláště	32
3.3. Vliv větších nekruhovostí, eliptičnost pláště	33
4. Vliv zeslabení válcového pláště řadami otvorů	35
4.1. Vliv pole otvorů na namáhání pláště obecně	35
4.2. Součinitelé základního namáhání pláště s řadou otvorů	36
4.3. Součinitelé tvaru pláště s řadou otvorů	40
4.4. Nýtové spoje	42
5. Vliv zeslabení válcového pláště hrdly	43
Pevnost tvarovek a odboček	43
5.1. Vliv hrdel na namáhání pláště všeobecně	43
5.2. Rozdělení typu hrdel a tvarovek	45
5.3. Určení součinitelů základního namáhání a tvaru u kolmých hrdel	45
5.4. Určení součinitelů základního namáhání a tvaru u šikmých hrdel	48
5.5. Určení namáhání válcové stěny s řadami hrdel	49
5.6. Směrnice pro konstrukci svařovaných tvarovek	50
5.7. Velké svařované tvarovky a odbočnice vyztužené žebry	53
6. Vliv různých typů den a čel připojených k válcovému plášti na jeho pevnost	58
6.1. Všeobecně o namáhání v místě spojení dna s válcovým pláštěm	58
6.2. Součinitelé tvaru plochých den s lemy a bez nich	58
6.3. Součinitelé tvaru válcových pláště se dny různého typu (dna polokulová, vrchlíková, kuželová atd.)	60
Výpočet a konstrukce deskových a kuželových den	65
7. Kontrola pevnosti válcové nádoby s dvojitou stěnou (topným pláštěm)	71
7.1. Všeobecné poznatky o pevnosti nádob s topným pláštěm	71
7.2. Výpočet namáhání a kontrola pevnosti při působení přetlaku	72
7.3. Vliv teplotních napětí u nádob s dvojitým pláštěm	75
7.4. Namáhání v přechodové části vnějšího pláště	76
8. Výpočet trubkovic a výměníků tepla	78
8.1. Namáhání trubkovic — všeobecné zásady	78
8.2. Výpočet trubkovnice jako desky	79
8.3. Technologické podmínky pro pevnost zaválcovaných spojů trubek v trubkovnici	85
8.4. Směrnice pro návrh výměníků z hlediska tuhosti a pevnosti	86
9. Výpočet trubek	87
9.1. Výpočet tlouštěk stěn bežešvých trubek	87
9.2. Výpočet svařovaných trubek	89
9.3. Výpočet trubek uložených v zemi	90
10. Výpočet přírubových spojů potrubí a tlakových nádob kruhového průřezu	91
10.1. Základní poznatky o namáhání přírubových spojů	91
10.2. Příruby přivařovací s krkem	92
10.3. Příruby přivařovací ploché	101
10.4. Přírubová hrdla litá z oceli	105
10.5. Příruby točivé	107
10.6. Přírubové šrouby	110
10.7. Směrnice pro návrh příruby tlakových nádob	116

10.8. Určení bezpečnosti přírub tlakových nádob	116
10.9. Rozbor pevnosti přírubových spojů podle provozních podmínek	116
11. Pevnost slepých přírub	127
11.1. Volba tvaru slepých přírub	127
11.2. až 11.4. Výpočty slepých přírub	127
12. Tlustostěnné válcové nádoby pro vysoké tlaky	128
12.1. Tlustostěnné nádoby	128
12.2. Vinuté nádoby všeobecně	129
12.3. Výpočet vinutých nádob	130
13. Namáhání ležatých válcových nádrží	137
13.1. Výpočet ležatých nádrží	137
13.2. až 13.3. Vliv vzdálenosti vnitřních výztuh a den	138
14. Vliv vnějších sil a momentů na pevnost válcového pláště nádoby	139
14.1. Všeobecné poznatky o vlivu vnějších zatížení na namáhání válcových plášťů nádob	139
14.2. Výpočet namáhání pláště od vnějších sil a momentů	140
15. Namáhání od omezené tepelné dilatace potrubí a výpočet kompenzátorů dilatace	142
15.1. Tepelná dilatace potrubí	142
15.2. Výpočet lyrových kompenzátorů	143
15.3. Namáhání a tuhost kolen	145
15.4. Membránové kompenzátory dilatace	151
15.5. Výpočet trubkových vidlic	153
E. Součinitel základního namáhání a tvaru kulových částí tlakových nádob	154
16. Vliv nekruhovosti řezů kulových plášťů	154
17. Vliv zeslabení kulových plášťů hrdly. Pevnost kulových tvarovek	155
17.1. Vliv hrdel na namáhání kulových plášťů všeobecně	155
17.2. Součinitel základního namáhání a tvaru kulových ploch s hrdly a tvarovek	156
17.3. Směrnice pro konstrukci kulových tvarovek svařovaných	157
17.4. Směrnice pro konstrukci kulových tvarovek se zvláštní výztuhou	159
18. Pevnost kulových, vrchlíkových a vypouklých den	160
18.1. Všeobecné poznatky o namáhání den	160
18.2. Určení tloušťky polokulových den	161
18.3. Výpočet vypouklých den	161
19. Vliv vnějšího místního zatížení na pevnost kulových plášťů a den. Konstrukce a umístění patek a podpor	166
19.1. Zachycení lokálního zatížení kulových plášťů a den	166
19.2. Součinitel namáhání při lokálním zatížení kulových plášťů a den	167
20. Vnitřní a teplotní pnutí	169
20.1. Vnitřní pnutí a jejich vliv na pevnost nádob	169
20.2. Teplotní pnutí v provozu	170
21. Určení součinitelů základního namáhání a tvaru při současném působení několika přidavných namáhání	173
21.1. Způsoby skládání více účinků při určení celkových součinitelů namáhání a součinitelů tvaru plášťů nádob	173
21.2. Kombinace účinků u plášťů s řadou otvorů	175
21.3. Kombinace účinků u plášťů s hrdly	176

F. Výpočet pláště nádob namáhaných vnějším přetlakem	178
22. Tloušťka pláště nádob namáhaných vnějším přetlakem	178
22.1. Základní poznatky o stabilitě válcových a kuželových pláště nádob	178
22.2. Výpočet válcových a kuželových nádob namáhaných vnějším přetlakem	178
22.3. Výpočet vypouklých den namáhaných vnějším přetlakem	182
22.4. Výpočet kuželových den namáhaných vnějším přetlakem	185
22.5. Souhrnné poznatky o elastické stabilitě nádob	185
Dodatek	188
Změny mechanických vlastností materiálu a součinitele provozní bezpečnosti nádob	188
Všeobecně	188
Deformace materiálu	189
Křehká pevnost ocelí	201
Vliv velikosti na křehkou pevnost nádob	207
Vrubová houževnatost	213
Únavová pevnost ocelí	218
Výpočet bezpečnosti	239
Svarové spoje	240
Význam a účel tlakových zkoušek	249
Hlavní použitá literatura	250